

NORGES FOTOGRAFFORBUND

Åpenhetsrapport 2022 - Kollektiv forvaltning av opphavsrett

Denne åpenhetsrapporten gjelder forvaltning av kollektive midler på vegne av rettighetshavere blant fagfotografer. Rapporten svarer til kravene til rapportering i lov om kollektiv forvaltning og tilhørende forskrift.

Innledning

Norges Fotografforbund (NFF) ble stiftet i 1894 og er Norges største og eldste organisasjon for profesjonelle fotografer. Forbundet arbeider for å være en synlig stemme i saker som er viktige for yrkesfotografer og som bedrer deres rammevilkår. NFF jobber fagpolitisk, med opphavsrett og utdanning og gjør fotografhverdagen enklere gjennom gode og relevante tjenester.

NFF er medlemsorganisasjon i Kopinor og Norwaco, og er med det forhandlingspart for kollektive midler gjennom Kopinor og Norwaco, der vi representerer fagfotografer. Midlene fra Kopinor har fram til nå blitt forvaltet av Norske Fagfotografers Fond. Kopinor har bestemt at medlemsorganisasjonene skal utarbeide åpenhetsrapport for midlene de mottar til fordeling.

I Norwaco er NFF kun med i kategorien privatkopiering. Disse midlene fordeles til individuelle rettighetshavere via BONOs søknadsportal. NFFs åpenhetsrapport omfatter derfor ikke midlene fra Norwaco.

NFFs juridiske struktur og styringsstruktur

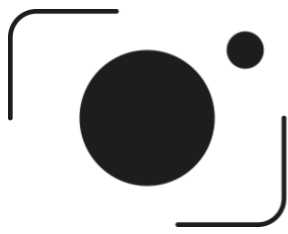
Norges Fotografforbund er en interesseorganisasjon for yrkesfotografer. Fotografer søker om medlemskap og blir tatt opp dersom visse kriterier er oppfylt. Forbundets øverste organ er Landsmøtet. Landsmøtet velger styre og ulike komiteer. NFF har 10 regionale fotograflaug og en faggruppe for reklamefotografer. Forbundet har per i dag ett årsverk i administrasjonen.

Les mer her:

Enhetsregisteret: <https://w2.brreg.no/enhet/sok/detalj.jsp?orgnr=971317698>

Vedtekter: https://fotografforbundet.no/wp-content/uploads/Lover_NFF_2022.pdf

Opplysninger om alle enheter som organisasjonen eier eller kontrollerer direkte eller indirekte, helt eller delvis.

NORGES FOTOGRAFFORBUND

Norske Fagfotografers Fond:

Ble etablert i 1981 for å ivareta og fordele de midlene som blir tildelt fra Kopinor og Biblioteksvederlagsfondet hvert år. Fondet er regnskapspliktig overfor Kultur- og likestillingsdepartementet. NFFs landsmøte oppnevner styret i fondet. Etter ny lov om kollektiv forvaltning er det medlemsorganisasjoner, som NFF, som er ansvarlig for forvaltningen av de kollektive midlene som blir tildelt. NFF vil videreføre praksisen med at Norske Fagfotografers Fond behandler søknader og innstiller til fordeling av midlene fra Kopinor. På den måten bruker vi eksisterende og velfungerende systemer. Det ble presisert i lovproposisjonen at slike ikke skulle brytes ned. Norske Fagfotografers Fond vil fortsatt være ansvarlig for forvaltningen av bibliotekvederlag, som ikke er omfattet av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett mv.

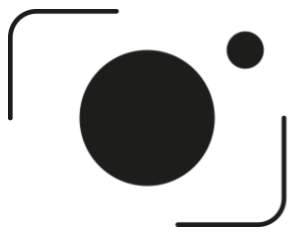
Jac. Bruns Minnefond/Fotografiens hus:

Ble opprettet i 1998 etter søknad fra NFF til Norske Fagfotografers Fond. Målet var å sette NFF, eventuelt sammen med de andre fotograforganisasjonene, økonomisk i stand til å leie eller etablere et fotografiens hus, som skal komme samtlige fotografer til gode, uavhengig av medlemskap. Fotografiens Hus ble etablert i Rådhusgata 20 i Oslo i 1999, og huser både gallerivirksomhet og møterom til leie for fotografer og nærliggende virksomhet. NFF har også kontorplass her. Fram til utgangen av 2022, har Fotografiens Hus vært driftet av NFF. To årsverk har til sammen driftet NFF og Fotografiens Hus. Fra 2022 ble Jac. Bruns Minnefond, og med det Fotografiens Hus, skilt ut fra NFF som egen virksomhet, blant annet for å tydeliggjøre at Fotografiens Hus er for hele fotofeltet, ikke bare medlemmer i NFF. Ifølge vedtektene skal daglig leder i NFF være styremedlem i Jac. Bruns minnefond. Vedtektene er vedtatt av og kan kun endres av, Norske Fagfotografers Fond og NFF. Fra og med 2023 er det ett årsverk hver i NFF og Fotografiens Hus, med en tilsatt i hver organisasjon.

Kilder for vederlagsmidler

NFF og rettighetshaverne organisasjonen representerer får vederlagsmidler via

- Kopinor
 - Se nærmere beskrivelse under.
- Bibliotekvederlagsordningen
 - Dette vederlaget forvaltes på vegne av NFF av Norske Fagfotografers Fond. Bibliotekvederlaget er ikke knyttet opp til faktisk kopiering, men er et kulturpolitisk virkemiddel over statsbudsjettet, og omfattes ikke av loven om kollektiv forvaltning.
- Norwaco

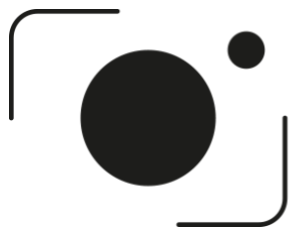
NORGES FOTOGRAFFORBUND

- En del av vederlagsmidlene i kategorien privatkopiering går til individuelle rettighetshavere innen fotografi. Etter avtale med NFF blir disse fordelt via BONO's søknadsportal sammen med andre privatkopieringsmidler. 164 søknader for verkstypen fotografi ble tildelt midler gjennom denne ordningen i 2022, totalt kr. 1 869 272. BONO utarbeider åpenhetsrapport som inkluderer disse midlene.
- Per i dag får ikke NFF kollektive midler i flere kategorier fra Norwaco.

Kopinor samler inn vederlag for bruk av kopiering av åndsverk. De vurderer og gjennomfører individuell fordeling av vederlag på våre områder. De midlene som ikke kan fordeles individuelt på vårt område er det NFF som har ansvar for å forvalte. Forvaltningen har i sin helhet vært delegert til Norske Fagfotografers Fond til og med regnskapsåret 2022. Etter ny lov om kollektiv forvaltning, vil NFF ha et overordnet ansvar for forvaltningen og for utarbeiding av åpenhetsrapport, men vil fortsatt bruke Norske Fagfotografers Fond til søknadsbehandling og vurdering. På den måten bryter vi ikke ned eksisterende og velfungerende systemer, slik det er presisert i lovproposisjonen at man ikke skal gjøre. Mer om dette lenger ned.

Vederlag fra Kopinor fordelt på kopierte områder:

Områder	NFF
Skole, fotokopiering	864 846
Skole, digital kopiering	3 134 435
Kommunale musikk- og kulturskoler	3 211
Voksenopplæringen	913
Universiteter og høyskoler	110 612
Statsadministrasjonen, fotokopiering	46 173
Kommunal og fylkeskommunal adm.	50 746
Den norske kirke	9 809
Arbeidsgiverorganisasjonen Spekter analog	13 851
Norges kristne råd, fotokopiering	599
Norges kristne råd, projektor	3 214
Musikkorps	0

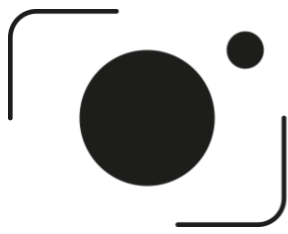
NORGES FOTOGRAFFORBUND

NHO	10 321
Statsadministrasjonen, digital kopiering	0
Finansforetak	4 708
Bokhylla	213 334
Kor	0
Gjensidighetsavtaler mm.	16 317
Annet opphaververderlag	38 088
Annet utgiververderlag	0
Kommunal og fylkeskommunal administrasjon, digital	0
Den norske kirke, digital kopiering	172 390
Totalt	4 693 567

Vurderinger og vedtak etter ny lov om kollektiv forvaltning

Nytt hovedprinsipp for medlemsorganisasjoner er individuell fordeling av vederlag. Men fotografier og illustrasjoner er i en særstilling, ettersom det er manglende datagrunnlag rundt bruk. Dersom medlemsorganisasjonene, som NFF, ikke finner et egnet grunnlag for å fordele hele eller deler av rettighetsvederlaget individuelt, vil slikt vederlag anses å være ikke-fordelbart og kan benyttes kollektivt innenfor retningslinjene av den nye loven. Det vil si at tre år etter innkrevingsåret vil dette kunne benyttes etter prinsipper vedtatt av organisasjonen, f.eks. kollektiv fordeling. Forarbeidene til loven oppfordrer medlemsorganisasjonen til å utarbeide en bransjestandard basert på eksisterende praksis og kunnskap. I lovproposisjonen står det at eksisterende og velfungerende systemer ikke skal brytes ned. Det er videre et viktig prinsipp at medlemmer og ikke-medlemmer skal behandles likt.

Ettersom det er manglende datagrunnlag rundt bruk av fotografier, og av den grunn vil være midler som ikke lar seg spore til rettighetshaver, har NFF drøftet grundig hvordan disse på best mulig vis skal forvaltes. Et alternativ var å overføre alle Kopinor-midler til individuell fordeling gjennom BONO, basert på analogier. I 2020 og 2021 var det i overkant av 100 fotografer hvert år, som fikk tildelt midler fra Norwaco gjennom denne portalen. I 2022 164 fotografer. Et meget begrenset antall tildelinger sett i lys av det totale antall fotografer som arbeider i Norge. Det er per i dag 8152 som er registrert med næringskode 74.2, fotografvirksomhet i Brønnøysundregisteret. Med en slik bruk av midlene fra Kopinor, ville eksisterende og velfungerende systemer bli brutt ned. NFF sine tjenester overfor fotografer og fotofeltet (se beskrivelse under) ville bli vanskelig å

NORGES FOTOGRAFFORBUND

oppretholde, og driften av Fotografiens Hus må i så fall trolig avvikles. Tilskuddet fra fondet til andre organisasjoner og enkeltpersoner/prosjekter vil også falle bort med individuell fordeling basert på analogier. Kopinor, som hittil har fordelt midlene til medlemsorganisasjonen, har bekreftet at de ikke har nødvendig data om bruk for å foreta en rasjonell og rettferdig fordeling av vederlagene for bruk av fotografier og illustrasjoner.

Landsmøtet i NFF 2023 vedtok derfor, med overveldende flertall, at en tilnærmet videreføring av dagens ordning, med tilpasninger i henhold til loven, vil være det mest hensiktsmessige og rettferdige. Det vil si en kollektiv fordeling. Følgende ligger til grunn for vedtaket:

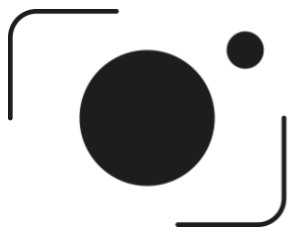
- NFF overtar ansvaret for at en kollektiv fordeling gjennomføres innenfor rammen av loven.
- Fotografiens Hus får tildelt driftsmidler for å være et galleri som er åpent for allmennheten, gjennomføre kulturelle og sosiale tiltak rettet mot fotografer og andre, og å tilby aktiviteter til skolemiljøer på forskjellige nivå.
- Norske Fagfotografers Fond tar imot og behandler søknader om tilskudd.
- Midlene skal komme fotografer til gode uavhengig av medlemskap.
- NFF er ansvarlig for å utarbeide en årlig åpenhetsrapport som viser hvordan midlene er forvaltet.

Det er viktig for NFF at:

- både medlemmer og ikke-medlemmer, og utenforstående opphavere, nyter godt av vederlagsmidlene gjennom tildelinger og annen bruk av midlene til feltets beste. (Se vår beskrivelse med eksempler på hva NFF gjør for hele fotograffeltet)
- informasjon om dette når ut til både medlemmer og ikke-medlemmer.
- det gjennomføres kulturelle og sosiale tiltak, og utdanningsmessige ytelser gjennom driften av Fotografiens Hus. Her tilbys gratis utstillingsplass for fotografer innen ulike sjangere, og samtidig et gratis utstillings- og aktivitetstilbud til allmennheten, skoleklasser og høyskole-/universitetsstudenter i utdanningsøyemed.
- at vi ikke bryter ned eksisterende og velfungerende systemer, slik lovproposisjonen er tydelig på at ikke skal gjøres.

Før videre fordeling kan medlemsorganisasjonene gjøre følgende typer fradrag:

- til administrasjon, knyttet til arbeidet med å fordele vederlag

NORGES FOTOGRAFFORBUND

- til utdanningsmessige, sosiale og kulturelle ytelser, herunder kollektiv fordeling blant annet i form av stipend.

Norske Fagfotografers Fond har stått ansvarlig for forvaltningen av de kollektive midlene i 2022, og vil fortsatt benyttes i forvaltningen fra 2023, men med NFF som ansvarlig for fordelingen av Kopinor-midlene. Nedenfor er derfor en oppsummering av Norske Fagfotografers Fonds virksomhet i 2022.

Norske Fagfotografers Fonds virksomhet i 2022

Norske Fagfotografers Fond (Fondet) har til formål å støtte prosjekt som fremmer fotografiet og fotografiets stilling i vårt kulturliv. Fondet skal også støtte drift av Norges Fotografforbund og tildele reise- og arbeidsstipender for norske fagfotografer og understøtte eldre fotografer og deres etterlatte. Støtte gis uavhengig av om fagfotografen er tilknyttet en organisasjon eller ikke.

I vedlagte årsberetning for Norske Fagfotografers Fond 2022 er driften beskrevet.

Regnskap 2022 for Norske Fagfotografers Fond

Årsregnskap 2022 for Norske Fagfotografers Fond er vedlagt denne åpenhetsrapporten.

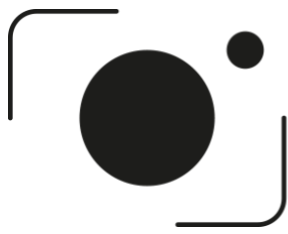
Totalt sett hadde Norske Fagfotografers Fond kr 6 262 007 i inntekter. Virksomheten i Fondet baserer seg på inntekt fra to kilder, bibliotekvederlag (25 % av fondets inntekt i 2022) og vederlag for kopiering fra Kopinor (75%). Det utgjorde i 2022 kr 1 568 440 i bibliotekvederlag og kr 4 693 567 i vederlag fra Kopinor. Lov om kollektiv forvaltning omfatter midler fra Norwaco og Kopinor (her er kun Kopinor relevant).

Bibliotekvederlaget er ikke knyttet opp til faktisk kopiering, men er et kulturpolitisk virkemiddel over statsbudsjettet. I regnskapet beskrives derfor dette som inntekt fra Kulturdepartementet. Ettersom det kun er Kopinor-midlene, som omfattes av loven, vil denne rapporten konsentrere seg om disponering av disse midlene.

Det er ikke utarbeidet separat regnskap for hvert av de to områdene. Vi anser at kostnader knyttet til fondets virksomhet er fordelt prosentvis basert på de to inntektskildene, henholdsvis 25 % og 75%.

Det er ikke krav om å lage kontantstrømoppstilling for små foretak. Ettersom NFF verken delte ut midler eller hadde kostnader knyttet til utdeling av midler i 2022, er det heller ikke laget kontantstrømoppstilling.

Kostnader til forvaltning i Norske Fagfotografers Fond i 2022 var på kr 277 167. Netto finansposter en inntekt på kr 64 616. Summen av disse er kr 212 551. Vi viser til prosentvis kostnadsfordeling ovenfor på 75 %, som utgjør kr 159 413 av totale kostnader. Midler som er fordelt kommer i tillegg. Se ellers regnskapet til fondet.

NORGES FOTOGRAFFORBUND

I note 4 til regnskapet står en oversikt over bevilgninger fra fondet. Fotografiens Hus er her omtalt som Jac. Bruns Minnefond. En presisering av det som i noten omtales som Øvrige bevilgninger, prosjekter på kr 1 557 000, vil kunne leses på [fondets nettside](#).

Lisens og bruksrettigheter, eierskap til enheter

Fondet forvalter ingen rettigheter og får derfor ingen søknader om lisenstildelinger. Fondet har ikke eierskap eller kontroll, direkte, indirekte, helt eller delvis over noen enheter. Men vedtektene i Jac. Bruns minnefond står det at styreleder i Norske Fagfotografers fond også skal være styreleder i Jac. Bruns minnefond.

Beløp som tilfaller rettighetshavere

Kopinor har vurdert og gjennomført individuell fordeling før vederlagsmidler blir overført til Norske Fagfotografers Fond (og fra nå av til NFF). Vi har beskrevet over hvordan det i dag ikke foreligger statistikkgrunnlag i Kopinor som kan spore rettighetshaver til verkene. NFF har vurdert bruk av analogier (slik som midlene fra Norwaco blir fordelt gjennom BONO), men Landsmøtet i NFF har vedtatt at midlene kommer feltet bedre til gode gjennom etablert praksis.

Kopinor har gått inn for en garanti av individuelle vederlagskrav på vegne av sine fordelingsorganisasjoner. Dette betyr at individuelle krav, innenfor treårsperioden det er mottatt vederlag for, skal rettes mot Kopinor. Summen av eventuelle krav som kommer vil bli trukket fra på neste fordeling fra Kopinor.

Samarbeid med andre kollektive forvaltningsorganisasjoner

Norske Fagfotografers Fond, har ingen økonomiske samarbeid med andre kollektive forvaltningsorganisasjoner, ut over det som alt er beskrevet.

Norges Fotografforbund 2022 og Fotografiens Hus 2022

Vi har tidligere beskrevet at det er medlemsorganisasjonene som nå overtar ansvaret for fordelingen av kollektive midler som kollektive forvaltningsorganisasjoner, som Kopinor, ikke har data for å kunne fordele til rettighetshavere direkte. Ettersom NFF nå skal overta det overordna ansvaret for bruken av disse midlene, inkludert å utarbeide åpenhetsrapport, og samtidig mottar driftsstøtte fra blant annet disse midlene, vil vi også rapportere på driften av NFF.

Årsrapport og regnskap 2022 for NFF, inkludert Fotografiens Hus (FH), ligger som vedlegg. Fra og med 2023 vil det være et eget regnskap og årsrapport for Fotografiens Hus.

Regnskap 2022 for NFF, inkludert FH

NORGES FOTOGRAFFORBUND

De totale inntektene beløper seg til kr 4 896 164, hvorav kr 2 857 003 kommer fra fondstilskudd. Resten er konferanseinntekter, diverse salg og medlemskontingenter.

Fondsinnjektene er fordelt på administrasjon og drift av NFF, Fotografiens Hus og diverse prosjekt (se note 1). Prosjektene kommer hele fotofeltet til gode. 75% av fondsinnjektene kommer fra Kopinor-midler. Det utgjør følgende oversikt:

Fondstilskudd øremerking	Total sum	Sum fra Kopinor-midler (75%)
Administrasjon og drift av NFF	Kr 900 000 *	Kr 675 000
Fotografiens Hus, galleriet	Kr 1 415 000*	Kr 1 061 250
Diverse prosjekt	Kr 5 42 000 **	Kr 406 500
Sum Kopinor-midler		2 142 750

*Midler tildelt NFF og Fotografiens Hus fra Norske Fagfotografers Fond for regnskapsåret 2022.

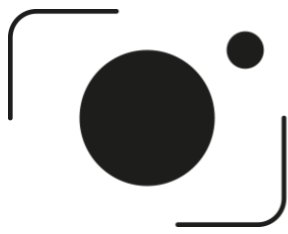
**Midler som er tildelt tidligere, men som er brukt i i regnskapsåret 2022.

Informasjon om kostnadene i forbindelse med forvaltning av rettigheter og andre tjenester som organisasjonen yter rettighetshavere

NFF forvaltet ikke rettigheter i 2022, og hadde dermed ingen kostnader forbundet med rettighetsforvaltning. Dette ble gjort av Norske Fagfotografers Fond. Med den nye loven vil dette kunne forandre seg, selv om NFF fortsatt vil benytte seg av Norske Fagfotografers Fond i forvaltningen videre.

NFF yter imidlertid mange tjenester overfor rettighetshavere – yrkesfotografer som gruppe, uavhengig av medlemskap i NFF. Dette vil komme tydeligere fram av regnskapet for 2023. Vi har lagt til grunn at 80 % av den totale innsatsen til NFF skal komme hele fotomiljøet til gode, uavhengig av medlemskap, mens 20 % er kun rettet mot medlemmer. Finansieringen av det organisasjonsinterne arbeidet gjøres av medlemskontingent og eventuelle overskudd av våre arrangement.

Det er lagt til grunn av vi kan bruke de kollektive midlene til organisasjonstilskudd. Ettersom det ikke finnes data som kan spore midlene til rettighetshaver, vil midlene på denne måten komme fotofeltet til gode uavhengig av medlemskap. Dette er en etablert og velfungerende praksis, og Kopinor garanterer for eventuelle individuelle krav som kommer i treårsperioden etter innkreving. Dersom et slikt krav kommer, må vi tilpasse budsjettet etter dette når vi eventuelt får trekk for det. Det er svært lite sannsynlig at kravene blir av en slik størrelsesorden at det ikke blir håndterbart.

NORGES FOTOGRAFFORBUND

Arbeidet NFF har gjort er beskrevet i årsrapporten, men vi nevner her eksempler på oppgaver i 2022 som kom hele feltet til gode og som er åpne for hele feltet:

- Kulturpolitisk og interessepolitisk arbeid for fotofeltet
- Webinarer om tematikk som er relevant for hele fotofeltet.
- Utarbeidelse av maler for kontrakter, standardvilkår, GDPR mm.
- Prosjektledelse for å utarbeide nettside for flere fotograforganisasjoner.
- Bokprosjektet «Norsk fotohistorie», medlem i styringsgruppe og videreformidler tilskudd til prosjektet.
- Fotografiens Hus – galleri med utstillinger, kunstnersamtaler, verksteder, skolebesøk- og samarbeid, samt møterom til disposisjon. Ble skilt ut med eget organisasjonsnummer fra 2022, men ble ut 2022 fortsatt administrert av de to samme ansatte som NFF. Se mer i årsrapporten.
- Ansvarlig for fire faste sider i magasinet Fotografi.
- Informasjonsarbeid gjennom sosiale medier og nettsider.
- Bindeledd og samarbeidspartner for mange aktører innen fotonæringen og andre samarbeidende organisasjoner.
- Forhandlingspart med Kopinor, Norwaco og bibliotekvederlag.
- Internasjonalt fagpolitisk arbeid gjennom aktivt medlemskap i Federation of European Photographers (FEP) og World Photographic Cup.
- Landstreffet FOKUS, med workshops, foredrag mm. NM for profesjonelle fotografer - Landskonkurransen i fotografi. Begge er også åpne for ikke-medlemmer.

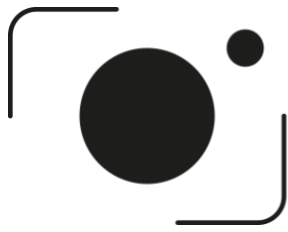
Samarbeid med andre kollektive forvaltningsorganisasjoner

NFF er medlem i to kollektive forvaltningsorganisasjoner, Kopinor og Norwaco. I tillegg samarbeider NFF med BONO, ved at BONO mottar Norwaco-vederlaget for de rettighetshavere NFF representerer og fordeler disse videre individuelt basert på analogier.

Erklæring om interessekonflikter og godtgjørelser

Bestemmelsene om erklæring om interessekonflikter og godtgjørelser gjelder ikke medlemsorganisasjoner, jf. Henvisninger i loven § 2 (6).

Opplysninger om bruken av beløp som blir trukket fra for sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser

NORGES FOTOGRAFFORBUND

Driften av Fotografiens Hus er i sin helhet regnet som sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser og det er derfor naturlig at dette blir trukket fra. I 2022 var de totale utgiftene til drift kr 1 721 826, hvorav kr 1 415 000 kom fra Norske Fagfotografers Fond. Norske Fagfotografers Fond består av kollektive vederlagsmidler både fra Kopinor og Bibliotekvederlagsfondet. Andelen fra Kopinor er beregnet å være Kr 1 061 250.

Deler av NFFs oppgaver regnes også som sosiale, kulturelle og utdanningsmessige ytelser. Dette er for 2022 ikke spesifisert i regnskapet, men kan bli det for senere år.

Vedlegg:

- *Årsrapport fra Norske Fagfotografers Fond 2022*
- *Regnskap 2022 Norske Fagfotografers Fond*
- *Årsrapport for NFF 2022, inkludert Fotografiens Hus*
- *Årsregnskap for NFF 2022, inkludert Fotografiens Hus*

ÅRSBERETNING 2022 NORSKE FAGFOTOGRAFERS FOND

Norske Fagfotografers Fond driver etter vedtekter godkjent av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i januar 1990. Fondet er regnskapspliktig overfor Kulturdepartementet. Fondets midler skal brukes til ulike former for støtte til prosjekter som fremmer fotografiet og fotografiets stilling i vårt kulturliv. Fondet skal også støtte drift av Norges Fotografforbund og tildele reise- og arbeidsstipender for norske fagfotografer og understøtte eldre fotografer og deres etterlatte.

Fondets viktigste aktiviteter i år 2022 har vært utlysning, evaluering og tildeling av midler avsatt gjennom øremerkede midler fra Kopinor og gjennom Bibliotekvederlagsordningen og endringer som følger av ny lovgivning.

Fondet har deltatt i arbeidet med regelverksendringene som følger av ny EU-lovgivning om styrkede rettigheter for rettighetshavere. Ny Lov om kollektiv forvaltning gjelder nå. Daglig leder i Norges Fotografforbund, Heidi Thon, har informert grundig om konsekvensene av den nye lovgivningen. De viktigste konsekvensene er:

Kopinor delegerer fordelingsoppgaver til Norges Fotografforbund, og Patentstyret er kontrollmyndighet. Styret i Norges Fotografforbund har besluttet å videreføre Norske Fagfotografers Fond og dets virksomhet, men med den endringen at Norges Fotografforbunds styre skal godkjenne Norske Fagfotografers Fonds innstilling til fordeling før endelig vedtak foretas. Nye endelige retningslinjer og prinsipper (bransjestandard) for fordeling av vederlagsmidler skal i henhold til lov om kollektiv forvaltning foretas av Norges Fotografforbunds medlemmer ved avstemming på årsmøtet i 2023. Prinsippene utarbeides av styret og administrasjonen i Norges Fotografforbund og vil følge lov om kollektiv forvaltning. Norges Fotografforbund er registrert hos Patentstyret og må ved utgangen av hvert år levere en åpenhetsrapport til Patentstyret, første gang i 2023 for vederlagsmidler innsamlet i 2022.

Samlet beløp fra Kopinor og Biblioteksvederlagsfondet var på kr, 6.262.007, - en økning fra 2021 på 94%. Fallet i tildelinger for 2021 er en følge av at det har pågått forhandlinger om fordelingsnøkklene til partene i Kopinor i 2021.

Fondets hjemmeside www.norskefagfotografersfond.no er, med noen oppdateringer, i full drift. Styret har, takket være søknadsportalen, gode rutiner for informasjonsutveksling innad i styret. Styrets inntrykk er at søkere og brukere er fornøyde.

Etablerte, så vel som yngre fotografer mottar midler. Fondet har også i 2022 med stor tilfredshet notert seg at et betydelig antall fotografer blir godt mottatt, og får stor anerkjennelse for prosjekter og utstillinger som gjennomføres - ikke minst for fotobøker -

også utenfor Norges grenser. Fondets økonomiske støtte er i mange tilfeller den eneste eksterne økonomiske bidragsyter.

Fondet mottok i 2022 søknader fra fotografer, fotoprojekter og organisasjoner på kr. 9.775.000. Samlet søknadsbeløp i 2022 var i overkant av 10.2 millioner kroner. Styret har hatt tre møter og foretatt tildelinger på totalt kr 5.782.000.

Fondets varamedlem, Jarle Nythingnes, har deltatt på styremøtene, i tråd med tidligere praksis for styrearbeid i fondet.

Fondet er også i 2022 meget godt fornøyd med kvaliteten på søknadene. Det er stor bredde og høy grad av originalitet i søknadsmassen, og fondsstyrets medlemmer står overfor store utfordringer når det gjelder prioritering av midlene. Tilbakemeldinger og rapporter fra personer og grupper som har mottatt tildelinger, er meget gode.

Styret viderefører stipender til lærlinger innen fotofaget. 2 lærlinger mottok kr 15.000 hver. Tildelingene ble meget godt mottatt, og styret fortsetter utlysningene i 2023.

Fondet har et overskudd på kr 267.455 etter finansinntekter i 2022 og en positiv egenkapital pr 31.12.22 på kr 404.758.

Regnskapet med tilhørende noter gir en rettvise oversikt over utvikling og resultat av fondets virksomhet og stilling ved årsskiftet, og det foreligger ingen andre relevante forretningsmessige forhold enn de som fremgår ellers i regnskapet, som er av betydning for at regnskapsbrukerne skal kunne bedømme selskapets stilling og resultat. Fondet har ingen ansatte og derfor heller ikke arbeidsmiljø, ulykker eller sykefravær i 2022.

Fondets økonomi er god, og likviditeten er meget god. Forutsetning om fortsatt drift er dermed til stede og regnskapet er avlagt under denne forutsetning. Likestilling er ikke aktuelt da fondet ikke har ansatte. Fondet forurenser ikke det ytre miljø.

Oslo, 27. Februar 2023.

Jens Eldøy
Styreleder

Helle K. Hagen
Styremedlem

Jeanette Larsen
Styremedlem

Harry Bjerkeng
Sekretær/daglig leder

Resultatregnskap

	Nota	2022	2021
DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Annen driftsinntekt	1	6 262 007	3 223 751
Sum driftsinntekter		6 262 007	3 223 751
Driftskostnader			
Lønnskostnad	2	91 413	100 408
Annen driftskostnad	3,4	5 967 754	3 164 622
Sum driftskostnader		6 059 167	3 265 030
DRIFTSRESULTAT		202 840	(41 279)
FINANSINNETEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		64 616	3 548
Sum finansinntekter		64 616	3 548
NETTO FINANSPOSTER		64 616	3 548
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		267 455	(37 731)
Skattekostnad på ordinært resultat		0	0
ORDINÆRT RESULTAT		267 455	(37 731)
ÅRSRESULTAT		267 455	(37 731)
OVERF. OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital	5	267 455	(37 731)
SUM OVERF. OG DISP.		267 455	(37 731)

Balanse pr. 31.12.2022

	Note	31.12.2022	31.12.2021
EIENDELER			
OMLØPSMIDLER			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	8	5 370 611	3 565 174
SUM OMLØPSMIDLER		5 370 611	3 565 174
SUM EIENDELER		5 370 611	3 565 174
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	5	404 758	137 303
Sum opptjent egenkapital		404 758	137 303
SUM EGENKAPITAL		404 758	137 303
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld	7	4 917 379	3 372 443
Skyldig offentlige avgifter		48 474	53 528
Annen kortsiktig gjeld		0	1 900
SUM KORTSIKTIG GJELD		4 965 853	3 427 871
SUM GJELD		4 965 853	3 427 871
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		5 370 611	3 565 174

Oslo 27.02.2023

Styret | Norske Fagfotografers Fond

Jens Arve Eldøy
Styrets lederHelle Kristin Hagen
StyremedlemJeanette Larsen
StyremedlemHarry Petter Bjerkeng
Daglig leder

Noter 2022

Regnskapsprinsipper:

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Bevilgninger/ikke utbetalte bevilgninger

Bevilgninger utgiftføres i sin helhet på vedtakstidspunktet. Utbetalingen skjer ut fra fremdriften for det enkelte prosjekt og vedtatte, ikke utbetalte bevilgninger er ført som egen post under kortsiktig gjeld.

Note 1 - Inntekter

	2022	2021
Kopinor	4 693 567	1 758 103
Kulturdepartementet	1 588 440	1 467 648
Andre inntekter	0	0
Sum inntekter	6 262 007	3 223 751

Note 2 - Lønnskostnader

Spesifikasjon av lønnskostnader	2022	2021
Lønn*	0	10 000
Styrehonorar	80 000	78 000
Arbeidsglveravgift	11 298	12 408
Pensjonskostnader	0	0
Andre lønnsrelaterte ytelser	117	0
Totalt	91 413	100 408

*Lønnskostnad er honorar til jurymedlemmer.

Pensjoner

Forbundet er ikke pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Note 3 - Andre driftskostnader

Type kostander	2022	2021
Regnskapshonorar	33 434	39 258
Revisjon	0	0
Andre honorarer	101 116	64 616
Andre kostnader	51 204	46 841
Bidrag/støtte/prosjektstøtte*	5 782 000	3 013 907
Sum andre driftskostnader	5 967 754	3 164 622

*Se note nr. 4 for spesifikasjon.

Noter 2022

Note 4 - Bevilgninger

	2022	2021
Norges Fotografforbund	1 000 000	1 200 000
Norges Fotografforbund, ekstra bevilgning 2021	1 115 000	0
Jac. Bruuns Minnefond	1 550 000	0
Institusjonsfotografenes Forening	150 000	170 000
Fotografihuset	0	100 000
Fotografprisen	75 000	75 000
NRF - Gullsnitt	150 000	100 000
Norsk Selskap For Fotografi	60 000	50 000
Lærlingstipend	30 000	0
Biofoto	45 000	40 000
Opplæringskontoret for Fotostudier	100 000	550 000
Øvrige bevilgninger, prosjekter	1 557 000	728 907
Sum bevilgninger	5 832 000	3 013 907
Tilbakeført tidligere avsatte midler	-50 000	0
Sum bevilgninger	5 782 000	3 013 907

Note 5 - Annen egenkapital

	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr 1.1.	137 303	137 303
Tilført fra årsresultat	267 455	267 455
Pr 31.12.	404 758	404 758

Note 6 - Bankinnskudd

	2022	2021
Bundet på skattetrekkskonto pr. 31.12.	37 332	41 138
Frie bankinnskudd pr. 31.12.	5 333 279	3 524 036
Sum bankinnskudd, kontanter o.l. pr. 31.12.	5 370 611	3 565 174

Note 7 - Vedtatte ikke utbetalte bevilgninger

Bevilgninger vedtatt av styret, som utbetales når prosjektet er avsluttet.

Oslo 27.02.2023

Styret i Norske Fagfotografers Fond

Jens Arve Eldøy
Styrets leder

Helle Kristin Hagen
Styremedlem

Jeanette Larsen
Styremedlem

Harry Petter Bjerkeng
Daglig leder

Elektronisk signatur

Signert av	Dato og tid
Hagen, Helle Kristin Norwegian BankID	01.03.2023 11.10.56
Bjerkeng, Harry Petter Norwegian BankID	01.03.2023 11.00.11
Eldøy, Jens A Norwegian BankID	03.03.2023 16.14.50
Larsen, Jeanette Norwegian BankID	06.03.2023 09.34.14

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de foregående sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.

Norges Fotografforbund

BERETNING 2022
-Styrets beretning
-Komiteer og utvalg

Styrets beretning 2022

Styret har i 2022 bestått av:

1.1.2022-22.3.2022

Jon Terje Fosslund, leder
Jan Rune Eide, nestleder, valgt av styret (11. jan. 2022)
Reidar Lerdal
Snorre Jøllanger
Alexander Enoksen
Siw Edvardsen, oldermannsrepresentant
Line Loholt (vara for oldermannsrepresentant i styret)

22.3.2022-31.12.2022

Jon Terje Fosslund, leder
Linda Varpe, nestleder, valgt av styret (29. aug. 2022)
Jan Rune Eide
Snorre Jøllanger
Miriam Skeide
Gert Hognert
Siw Edvardsen, oldermannsrepresentant
Bjørn Tore Stokke (vara for oldermannsrepresentant i styret)

Styret har hatt følgende nettmøter i 2022:

11. januar, 26. januar, 15. februar, 24. februar, 15. mars, 3. og 4. mai, 13. juni, 7. og 10. november, 8. desember.

Styresamling Sandnes:

20. januar

Styremøte Abra Havn, Kristiansand:

20. mars

Styresamling Drammen:

28. og 29. august

2022 har vært et urolig år med dramatik og bekymringer for mange, særlig når vi ser litt bortenfor vår egen hverdag og våre egne landegrenser. I vårt hjørne av verden er vi skjermet for mye, men berøres likevel litt av det som skjer i verden rundt oss.

For NFF ble det året for å komme i gang igjen etter pandemien, og vi har fått oppleve mye positivt. Endelig fikk vi arrangert Fokus i Kristiansand, og det har vært mange gode laugsmøter. Vi har blitt flinkere til å gjennomføre digitale møter, men det kan aldri helt erstatte de fysiske møtene. I løpet av året har vi registrert et roligere og bedre samarbeidsklima i forbundet. På forumet er det god tone med gode spørsmål og informasjon.

Styret og administrasjonen har gjennom hele 2022 hatt et godt samarbeid. Det er gjennomført to styresamlinger og i første del av året var det nødvendig med hyppige nettmøter relatert til spesifikke saker og forberedelser til Landsmøtet. Etter sommeren kom møteaktiviteten tilbake til et normalt nivå. Kontakten med laugene har hovedsakelig blitt ivaretatt gjennom oldermannsrepresentant i styret og eldste oldermann. I tillegg har daglig leder kontakt med den enkelte oldermann og styremedlem, og gir eller formidler hjelp etter behov.

Dialogen med komiteene er ivaretatt av ansvarlig styremedlem, styreleder eller via administrasjonen. Samarbeidet mellom daglig leder og styret har fungert bra.

NFF har vært representert på møter, samlinger og forhandlinger i Kopinor, Bono, Norwaco og medlemsorganisasjoner på bildesiden via daglig leder. Styreleder representerte NFF i Andreas Bjørges begravelse.

Saker det har vært jobbet spesielt med:

Strategi

Vi er kommet halvveis i strategiplanen som er laget for årene 2021-2024. De overordnede målene handler om hvordan vi sammen skal skape verdi for hverandre, samle landets fotografer til samarbeid om fotografiets utvikling og ivareta fotografenes interesser i samfunnet. Strategidokumentet er delt inn i fire fokusområder:

- Kompetansearenaer og møteplasser
- Kommunikasjon og organisasjonskultur
- Medlemsservice og medlemsfordeler

-Politisk påvirkningsarbeid

I 2022 er det jobbet spesielt mye med kommunikasjon gjennom utarbeidelse av ny logo og designprofil og nye nettsider. Av nye medlemsfordeler har kollektiv forsikringsavtale og droneforsikring vært en prioritert oppgave. Saksinnlegg til Høyesterett og arbeid med veiledningen i loven om retusjert reklame har vært viktige saker for NFF i året som gikk. Sakene beskrives nærmere i dette dokumentet.

Medlemsundersøkelsen 2022:

Medlemsundersøkelsen som gikk ut til medlemmene i begynnelsen av 2022 hadde som mål å kartlegge medlemmenes tanker om videre organisering av forbundet, sett i lys av usikkerhet rundt videre finansiering og lov om kollektiv forvaltning. Vi presenterte og ba medlemmene ta stilling til noen av de potensielle veivalgene vi står overfor, hva de mente om en fremtidig organisering av NFF, om forbundet skal fokusere mer på lokale aktiviteter, eller tvert imot søke et større fellesskap sammen med andre relaterte næringer.

Medlemmenes svar på undersøkelsen, er et viktig bidrag i arbeidet med å videreutvikle et relevant og fremtidsrettet forbund.

Lov om kollektiv forvaltning

Det har hersket stor usikkerhet i bransjen rundt implementering av det såkalte CRM-direktivet, et EU-direktiv fra 2014, som for oss i Norge har ført til loven om kollektiv forvaltning som Stortinget vedtok i 2021. Formålet med loven er å sørge for at kollektiv forvaltning av opphavsrett og nærstående rettigheter håndteres på en ansvarlig, effektiv og åpen måte. For mange bransjer betyr dette at vederlag til opphavere i større grad enn tidligere skal fordeles individuelt framfor kollektivt til organisasjonene.

For vår del av bransjen har det først og fremst vært usikkert om det fortsatt vil være anledning til å tildele Kopinor-midler kollektivt via ulike fond, eller om vederlaget i mye større grad må fordeles individuelt direkte til opphavsrettshaver. Yrkesfotografers andel av disse midlene har lenge blitt fordelt gjennom Norske Fagfotografers Fond.

Under landsmøtet (Fokus) i Kristiansand i mars, holdt daglig leder i NFF Heidi Thon en presentasjon om saken basert på det vi visste på det tidspunktet.

I tiden etter landsmøtet, arbeidet administrasjonen og styret videre med fortolkningen av loven. Etter at Kopinors veileder ble gjort ferdig sist i april ble det klarere hvilke tilpasninger vi i NFF må gjøre for å videreføre systemet vi allerede har, der Norske Fagfotografers Fond behandler søknader og fordeler det vi fotografer får av Kopinormidler og Bibliotekvederlag.

Utover høsten 2022 besøkte daglig leder alle laug (unntatt Oslo) for å fortelle om loven. Ved årsskiftet har nesten alle laug fått presentert hva denne loven konkret vil innebære for forbundet og våre medlemmer, hvilke mulighetsrom som finnes, samt hvilke forpliktelser som følger av loven ved bruk av offentlige midler.

Like før jul ble dokumentet som beskriver styrets forslag til ny bransjestandard og bruk av kollektive midler sendt ut på høring til oldermenn og faggruppa reklamefotografene, og til Norske Fagfotografers Fond, Institusjonsfotografenes Forening (IFF) og Norske Naturfotografer (NN). Tilbakemeldingene var positive.

Hovedsakelig vil forbundet i større grad enn tidligere være pålagt å kanalisere midler til utadrettede aktiviteter på vegne av hele bransjen. Ved slutten av hvert år må en åpenhetsrapport som beskriver bruken av pengene vi mottar fra Kopinor utarbeides. Den vil bli vedlegg til NFFs årsberetning og skal godkjennes av NFFs Landsmøte. Rapporten skal også gjøres tilgjengelig for andre berørte parter og sendes til Patentstyret som er tilsynsmyndighet for forvaltningen av midlene.

Et viktig prinsipp for bruk av Kopinor-midler er representativitet for alle fotografer, uavhengig av forbund. Vi undersøker derfor muligheten for et tettere samarbeid med de andre forbundene (Norske Reklamefotografer, Institusjonsfotografene og Norske Naturfotografer) for å sikre representativitet blant alle fotografer.

Forslag til ny bransjestandard legges frem til avstemning på NFFs landsmøte i mars 2023.

Nye æresmedlemmer i NFF i 2022:

Andreas Bjørge

Æresmedlemskap skal etter NFFs lover tildeles på Landsmøtet, men i dette tilfellet ble det naturlig å gjøre et ekstraordinært unntak. Andreas sovnet stille inn mandag 21. februar etter lengre tids sykdom. Dagen før hans bortgang fikk vi hjelp av Rolf Einar Reinhardsen, hans kollega gjennom mange år, til å overrekke Norges Fotografforbunds æresmedlemskap.

Andreas var en sterk fagperson som delte raust av sin kunnskap og inspirerte fotografer rundt seg. I Landskonkurransen hevdet han seg i mange år. Han oppnådde Gull med krans i 2005 og ble kåret til Årets Fotograf NFF i 1998. Han gjorde en utmerket jobb som juryformann for Landskonkurransen, og var også jurymedlem og foredragsholder i våre naboland en rekke ganger.

I møte med gamle og nye medlemmer var han alltid en humørspreder, og like raust som han delte av sin kunnskap som fotograf, var han de siste årene åpen og inkluderende i sin kamp mot kreftsykdommen. Han har vist oss livsglede og hvor viktig det er å sette pris på alt det verdifulle vi har rundt oss i hverdagene.

Vi takker Andreas varmt for engasjementet for fotografiet og for motet og åpenheten han viste oss!

Erik Skjøldt

Under FOKUS 2022 ble Erik Skjøldt utnevnt til æresmedlem. I nominasjonen fremheves det at han har utført en samvittighetsfull jobb for forbundet, med medlemmenes interesser som førsteprioritet.

Erik har vært medlem og gjort en innsats for forbundet i mer enn 40 år. Han har vært styreleder i forbundet, sittet i arrangementskomiteen, konkurransekomiteen og vært styremedlem i Norske Fagfotografers Fond. Han var sterkt medvirkende til forarbeidet med Fotografiens Hus og flyttingen av forbundets sekretariat, og har også gjort en betydelig innsats i Vestfold Fotograflaug, blant annet som oldermann.

Vi takker Erik Skjøldt for den store innsatsen han har lagt ned for forbundet!

Utdanningsaken og fremtiden til fotograffaget på videregående nivå

NFF har sammen med Opplæringskontoret for fotostudier (OFS) og Institusjonsfotografene (IFF) i lengre tid vært i dialog med fagansvarlige fra Utdanningsdirektoratet om å få søknad om nytt fotograffag behandlet av utdanningsmyndighetene. Etter en lang prosess fikk NFF og OFS gjennom en søknad om nytt fotofag, enten som eget fag eller som et eget fordypningsområde under innholdsproduksjonsfaget.

Kunnskapsdepartementet mener at det ikke er riktig å gjøre endringer i et lærefag og en læreplan som akkurat er innført. De ber om at søker fremmer en ny søknad om noen år, basert på endringer og fakta om innføringen av innholdsproduksjonsfaget, dersom søker fortsatt ser behov for et eget fag eller en fordypning innen foto.

Arbeidet med søknaden har vært høyt prioritert av Norges Fotografforbund, og sammen med IFF og OFS er det blitt lagt ned flerfoldige timer for å lage en søknad som gikk videre til behandling. Vi takker alle som har hjulpet oss med søknaden, fra lærlingbedrifter til lærere, frivillige og medlemmer. Etter mange runder lyktes vi med å få søknaden behandlet av Utdanningsdepartementet, som innstilte med en delvis anbefaling til Kunnskapsdepartementet. Dessverre ble den endelige avgjørelsen ikke slik vi hadde ønsket.

Personvernerklæring og samtykkeskjema for fotografering av barn

Yrkesfotografer produserer og lagrer personsensitiv informasjon regelmessig. Med GDPR-regelverket er det behov for å holde seg oppdatert på personvern og datasikkerhet, og ha gode rutiner samt relevante avtalemaler. I samråd med advokat Jan Sandtrø, som er ekspert på personvern og teknologi, utarbeidet administrasjonen i 2022 to nyttige maler for våre medlemmer: Personvernerklæring og samtykkeskjema for fotografering av barn, samt en veiledende tekst om bruken av de to malene. Ettersom det er forskjell i hvordan fotografer arbeider, er det viktig at disse tilpasses den enkelte fotografs virksomhet.

Norges Fotografforbund sendte inn saksinnlegg til Høyesterett og bidro til en dom som ivaretar fotografens interesse

En viktig del av Norges Fotografforbunds strategi og arbeid for å ivareta fotografstandens interesser, er politisk påvirkningsarbeid. I 2022 innga NFF et skriftlig innlegg til Høyesterett, for å belyse saken mellom Advokatfirmaet Rogstad mot VG. Saken berører hvorvidt massemedier vederlagsfritt kan utnytte fotografier. Norske Naturfotografer og Institusjonsfotografenes Forening ga også sin tilslutning til brevet.

Torsdag 2. juni avsa Høyesterett dom i ankesaken mellom Advokatfirmaet Rogstad og VG.

Om dommen uttalte daglig leder i Norges Fotografforbund, Heidi Thon følgende:

Norges Fotografforbund er i store trekk fornøyd med dommen fra Høyesterett. Vi mener den balanserer hensynene til informasjons- og ytringsfriheten på den ene siden ved at det gis adgang til å gjengi andres publiserte fotografier ved omtale av saker av allmenn interesse, samtidig med at opphavsretten opprettholdes og fotografen får betalt for bruken. Lagmannsrettens dom – som bygger på at fotografiene kunne gjengis uten plikt til å betale for bruken i etterkant – blir dermed opphevet. Dette ivaretar fotografens interesse, og sørger for at media og andre ikke kan utnytte andres innsats i kommersielt øyemed. Vi er også fornøyd med at Høyesterett påpeker at kravet om kreditering av fotograf ikke er godt nok ivaretatt og at media, i denne saken VG, må gjøre en større innsats for å finne frem til og kreditere fotograf.

To nye forsikringsavtaler for NFFs medlemmer i 2022

Norges Fotografforbund fremforhandlet og lanserte våren 2022 en ny, gunstig kollektiv forsikringsavtale for alle medlemmer. Studioforsikringen er satt sammen av forsikringsmegler Marius Thorsen fra Söderberg og Partners AS, og tilbys av Knif Trygghet.

Den dekker de viktigste forsikringene for profesjonelle fotografer, og er kun tilgjengelig for medlemmer av Norges Fotografforbund. Forsikringen omfatter følgende:

Lovpålagt yrkesskade, fritidsulykke, tjenestereise, ansvar, studio - i maskiner, inventar, varer og løsøre, fotoutstyr og copyright

Senere på året ble en fordelsavtale på dronedeforsikring gjort tilgjengelig for NFFs medlemmer.

Avtalen administrasjonen forhandlet frem med Origo Forsikring sikrer medlemmene i NFF et gunstig tilbud på lovpålagt ansvarsforsikring, samt kaskoforsikring for kommersielle operatører. Forsikringen dekker enkeltoperatører og droneflåter, og kan utvides til å dekke komplekse og omfattende forsikringskrav utover lovpålagte og standardiserte dekninger. Ansvarsforsikringen er i henhold til EC785/2004 som er betegnelsen på den lovpålagte ansvarsforsikringen alle dronepiloter må ha.

Kompensasjon for privatkopiering av fotografier

I 2022 kunne du som profesjonell fotograf søke om kompensasjon for privat bruk av dine fotografier for året 2021. Kompensasjon for privatkopiering av visuelle verk forvaltes av BONO (Billedkunst Opphavsrett i Norge) i samarbeid med fagorganisasjonene på det visuelle feltet, som for fagfotografer er Norges Fotografforbund.

Rett før jul utbetalte BONO kompensasjon til søkere, og av de 177 kompensasjonsberettigede søknadene som ble innsendt via PKVV-portalene, søkte 114 på verkstypen Fotografi. Av disse var 84 medlemmer av NFF. Gjennomsnittlig utbetalt kompensasjon til de som søkte for verkstypen Fotografi var kr. 6 167,-. Gjennomsnittlig utbetalt kompensasjon til søkere som er medlem av NFF var kr. 6 630,-.

Les mer om PKVV-avtalen på BONOs nettside. Norges Fotografforbund har bidratt til å fremforhandle denne avtalen og oppfordrer hvert år alle profesjonelle fotografer til å søke.

Forbrukertilsynet endret veileder om retusjerte bilder etter møte med NFF

1. juli 2022 trådte loven om retusjert reklame i kraft. Ifølge markedsføringsloven § 2 skal all reklame der en kroppsfasong, størrelse eller hud er endret ved retusjering, merkes med et standardmerke. Hensikten har vært å redusere kroppspress, særlig blant barn og unge. Det er Forbrukertilsynet som håndhever merkekravet. I forbindelse med den nye loven, publiserte de en veileder om retusjert reklame. Ifølge denne veilederen, ville i praksis alle fargekorrigerte fotografier og videoer måtte merkes, dersom et menneske var avbildet eller filmet. En slik tolkning av loven ville fått store konsekvenser for profesjonelle fotografer.

Torsdag 28. juli gjennomførte forbundet et dialogmøte med Forbrukertilsynet for å finne en løsning på utfordringene profesjonelle fotografer opplevde i tilknytning til tolkningen av den nye loven. For å sikre god representasjon fra næringen deltok daglig leder i NFF Heidi Thon, portrett- og dokumentarfotograf Anne Helene Gjelstad og kommersiell fotograf Pål M. Laukli.

Forbundet er veldig fornøyd med at Forbrukertilsynet lyttet til NFFs bekymringer. Vi ble enige om følgende formulering i veiledningen som gjør at loven nå rettes spesifikt mot de gruppene som bidrar til å utøve kroppspress mot barn og unge.

Etterbehandling av bilder og video som endrer hud, vil ikke utløse merkeplikt dersom dette ikke medfører kroppspress.

I etterkant av møtet mottok NFF takkemeldinger fra andre organisasjoner, blant annet Annonsørforeningen, kommersielle fotobyråer og musikkbransjen. De tar selvkritikk for at de ikke var oppmerksomme og reagerte på innføringen av loven, den opprinnelig strenge tolkningen av denne og konsekvensene for deres respektive næringer.

Norges Fotografforbund har ikke lov til å gi veiledning i pris

Som bransjeorganisasjon har ikke Norges Fotografforbund lov til å gi medlemmer eller andre fotografer veiledning om hva man skal ta seg betalt i sitt profesjonelle virke.

I 2020 opprettet Konkurransetilsynet en etterforskning mot NFF etter mistanke om brudd på konkurranselovens §10. Styret besluttet å behandle saken i det stille, og informerte kun oldermannsgruppen og administrasjonen. Det ble gjort på den måten for å unngå at saken ble lekket til media, noe som kunne blitt negativt for enkeltmedlemmer.

Etter to år besluttet tilsynet å avslutte etterforskningen og legge bort saken, og det ble bestemt å ikke ilegge forbundet noen straff. Det ble gjort tydelig fra tilsynets representant at dette ikke betyr at alt de avdekket var greit.

For å tydeliggjøre at NFF ikke skal mene noe om prissetting eller hva man som fotograf velger å ta seg betalt, vil vi ikke lenger utarbeide prisundersøkelser på samme måte som tidligere. Vi vil heller ikke lenger tilby vår rådgivningstjeneste for fotografer i etableringsfasen.

Forbundet skal i det videre holde seg oppdatert på feltet.

Oppdaterte etiske retningslinjer for medlemmer av forbundet

Styret gjennomgikk i 2022 forbundets etiske retningslinjer og gjorde endringer slik at de er i tråd med GDPR-regelverket om personvern og lagring.

Forslag fra Østfold Fotograflaug

I februar 2022 fikk NFF tilsendt et brev fra daværende styre i Østfold Fotograflaug. I brevet ble det pekt på forhold som de så på som problematisk og det fulgte med et forslag til løsning, en form for tilknytningsavtale mellom laug og forbund. Brevet var skrevet med en annen forståelse av forholdet mellom laug og forbund enn det som er realiteten, noe som i sin tur reiste flere spørsmål om medlemskap og organisering.

Vi i styret i forbundet svarte på dette med beskjed om at behandlingen av dette ble nødt til å vente til etter Landsmøtet i Kristiansand, og at den høyest prioriterte saken fremover ville være endringene som kommer rundt Kopinormidlene og hvordan driften av forbundet skal finansieres. Kopinorsaken har lagt beslag på mye av kapasiteten vår i 2022, og det har kommet andre presserende saker som har krevd mye. Vi har tatt spørsmålene fra Østfoldlauget ordentlig opp igjen på slutten av året og nå imot kommende landsmøte.

Forslaget fra Østfold førte til en grundig gjennomgang av NFFs lovparagrafer som omhandler laugene, og vi ser at det er grunn til å foreslå endringer for å gjøre disse lovtekstene ryddigere og tydeligere.

Vi lar dette være første steg etter initiativet fra styret i Østfold, og framover i 2023 vil vi engasjere laugenes oldermenn og styrer i å vurdere flere momenter. Da tenker vi for eksempel på om oppføringer i Brønnøysundregisteret bør standardiseres, og at vi kan ha en god dialog på de ulike utfordringer og behov laugene kan kjenne på. Og kanskje vi kan finne frem til en felles plattform å arbeide ut fra, som kan gjøre styret sin hverdag i laugene enklere.

Bokprosjekt - NORSK FOTOHISTORIE – fra andre verdenskrig til vår tid (arbeidstittel)

Daglig leder i NFF har siden 2019, sammen med Nasjonalbiblioteket, Norsk Folkemuseum, Preus Museum og Norsk Teknisk Museum, sittet i en styringsgruppe som samarbeider om å skrive fotografiets historie i det norske samfunnet fra 1940-tallet til vår tid. Målet er å publisere en bok som kan nå et bredt publikum. I 2022 har prosjektet hatt god fremdrift, og det redaksjonelle arbeidet er mer eller mindre fullført. Utgivelsen er planlagt til 2023.

Prosjektet har foregått over flere år, og ambisjonen er å synliggjøre fotografiets rolle i samfunnsutviklingen på denne tiden. I etterkrigsperioden vokser, differensieres og utvikles det fotografiske feltet på flere måter, og grunnlaget legges for dagens digitale fotografiske praksiser. Selv om boken skal være allment tilgjengelig og lesbar for et bredt publikum, skal den samtidig være et faglig referanseverk der kunnskap sammenstilles på en måte som ikke er gjort tidligere. Den vil basere seg på det store materialet som er samlet inn i disse institusjonene og andre norske bevaringsinstitusjoner. Den vil også i stor grad trekke veksler på forskningsprosjektet Norsk fotohistorie fra 9. april 1940 til 22. juli 2011, støttet av Norsk Kulturråd. Bokprosjektet har mottatt økonomisk støtte fra Norske fagfotografers fond. NFF-medlem Cato Arveschoug har i den innledende fasen frem til 2021 bidratt med intervjuer av relevante fagfotografer.

Ny daglig leder

Daglig leder Heidi Thon fikk i november 2022 tilbud om en annen lederstilling som hun ikke klarte å si nei til. Styret mottok oppsigelsen 30. november og reagerte raskt for å finne hennes etterfølger. Stillingen ble lyst ut på Finn.no og delt blant medlemmer. Heidi bistod i arbeidet med å sortere søknader og gjennomføre intervjuer. Ny daglig leder Linda Dyrnes signerte arbeidsavtale sist i januar og tiltrer stillingen hos oss 1. mai 2023. Hun kommer da fra stillingen som daglig leder i FolkOrg. Heidi vil ha sin siste arbeidsdag under FOKUS 2023.

Landsmøteforhandlinger 2022 -fysisk møte og digital avstemming

I 2022 ble landsmøteforhandlingene gjennomført fysisk under FOKUS i Kristiansand samtidig med digital avstemming i OBOS sin app for årsmøter. Avstemningen ble foretatt i tidsrommet 14. til 22. mars.

Helsefremmende tiltak – Sykle til jobben

Resultater fra årets Sykle til jobben-aksjon!

I 2022 deltok NFF i Sykle til jobben-kampanjen med totalt 13 lag og 54 medlemmer. De konkurrerte sammen og med hverandre om å legge bak seg flest minutter, kilometer og økter for å oppnå høyest mulig gjennomsnittspoeng.

Første og andre plassering gikk til lag fra Trøndelag Fotograflaug, med ett lag fra Bergen Fotograflaug på tredjeplass. Også en god klapp til Nord-Norge, Oslo, Vestfold og Møre og Romsdal Fotograflaug som gjorde en iherdig innsats på de påfølgende plassene.

Totalt har deltakerne i NFF lagt ned hele 2717 økter, 8375 km og med en totaltid på 3 måneder, 21 dager og 5 timer.

Tusen takk til Veronika Ask Stuksrud som initiativtaker og koordinator.

Økonomi

Økonomien i forbundet er tilfredsstillende. Likviditeten er god, og vi har fremdeles egenkapital i reserve. NFF benytter regnskapssystemet Power Office regnskapsfører, Accountor Valdres & Land AS. Overgangen til ny regnskapsfører og implementeringen av nytt regnskapssystem fra og med 2020 har gjort økonomistyringen mer oversiktlig og tidsbesparende og regnskapsfører har gjort en god jobb. Regnskapet blir revidert av BDO v/Dennis Hansen.

Det samlede tilskuddet fra Norske Fagfotografers Fond til NFF og Fotografiens Hus ble redusert fra kr. 2 750 000,- i 2021 til kr. 2 365 000,- i 2022.

Merk: I 2021 ble det bevilget kr. 250 000,- ekstra til utvikling av ny nettportal for NFF, IFF, NN, Fotografiens Hus og Norske Fagfotografers Fond. NFF står som prosjektleder.

Tidligere tildelt tilskudd fra fondet er overført fra balansen og inntektsført i 2022. Det gjelder 130 437,- i gjenværende støtte til prosjektet «Hva koster et bilde» fra en tildeling på 200 000,- i 2015, og 149 161,- som har stått igjen etter en tildeling på 360 000,- i 2016 til utvikling av Landskonkurransen.

Fotografiens Hus

I januar 2022 ble det gjort en organisasjonsendring ved at Fotografiens Hus ble skilt ut fra NFF med eget organisasjonsnummer. Den nye organisasjonen heter Jac Bruns Minnefond for opprettelse og drift av Fotografiens Hus. Styret består av leder for Norske Fagfotografers Fond, en representant fra utstillingsutvalget i Fotografiens Hus og Daglig leder i Fotografiens Hus. Endringen ble gjort etter ønske fra revisor, og fordi det kreves eget organisasjonsnummer for å søke offentlige tilskudd til aktiviteter i galleriet.

I løpet av 2022 ble det gjennomført ti utstillinger, hvorav åtte var separatutstillinger og to var fellesutstillinger. Etter to år preget av nedstengninger og restriksjoner, ble 2022 det første året siden pandemien startet at galleriet ikke måtte stenge eller avlyse utstillinger på grunn av restriksjoner. Første halvdel av 2022 var allikevel preget av restriksjoner og at mange fremdeles holdt seg hjemme av smittevern hensyn. Besøktallet for 2022 ble totalt sett i underkant av 5000 besøkende. Til sammenligning hadde galleriet i 2021 et besøkstall på i overkant av 2500 besøkende, og 6000 besøkende i 2019. Galleriet mottok 182 utstillingssøknader, som er mer enn en dobling fra foregående år.

Det ble arrangert flere kunstnersamtaler: mellom utstiller Berglind Rögnvaldsdóttir og daglig leder i Fotografihuset Katharine MacDaid, utstiller Ingvild Melby og grafisk designer Tone Elin Solholm, utstiller Johanne Nyborg og fotograf Signe Fuglesteg Luksengard. I forbindelse med Oslo Kulturnatt og Johanne Nyborgs utstilling «Geitmyra» ble det avholdt blomsterverksted, og i forbindelse med Pål Hermansens utstilling «Flower Power» ble det avholdt omvisning og demonstrasjon av Kirlian-fotografi. Fotografiens Hus deltok som visningssted på fotofestivalen OsloNegativ med utstiller Julie Hrnčirova, samt som satellittpartner i Oslo Fotobokfestival. Det ble også avholdt flere omvisninger for skoleklasser. Fra høsten 2022 av har galleriet et vennskapssamarbeid med medielinjen ved Fyrstikkalleen Skole, som bruker hver utstilling i programmet som utgangspunkt for skoleoppgaver.

I 2022 fikk Fotografiens Hus utarbeidet en ny logo og visuell profil av Blekksprut Reklame AS. Denne skal inngå i nye nettsider som lanseres i løpet av 2023.

Tidsskriftet Fotografi

Norges Fotografforbund har fire faste sider i bladet og disse redigeres av Heidi Thon, som presenterer medlemmer og intervjuer andre relevante personer. Alle fullt betalende medlemmer mottar bladet i posten som en ren medlemsfordel.

Kommunikasjon

Norges Fotografforbund lanserte ny nettside og visuell profil

I løpet av året 2022 arbeidet administrasjonen med utvikling av ny nettside for Norges Fotografforbund, og kunne i løpet av høsten lansere en splitter ny nettside, med et mer moderne og ryddig design.

Nettsiden er utarbeidet for å gi medlemmer oversikt over hva forbundet arbeider med, informasjon om fotograflaug, faggrupper og komiteer, samt om aktiviteter og medlemsfordeler. Den skal i tillegg synliggjøre forbundets virksomhet for en større allmennhet og fungere som en tilgjengelig inngangsportale for de som vurderer et medlemskap i NFF.

Arbeidet med ny nettportal er et samarbeidsprosjekt med Institusjonsfotografenes Forening, Norske Naturfotografer og Fotografiens Hus, og finansiert med støtte fra Norske Fagfotografers Fond. Hver organisasjon vil ha egne sider og en egen profil, men plattformen og den tekniske løsningen i bunnen er felles. Vi er glade og takknemlige for støtten til dette prosjektet, som vi håper vil føre profesjonelle fotografer og fagmiljøet tettere sammen!

Etter en lengre prosess med innhenting og sammenligning av tilbud, falt valget på v Bergen/Oslo-byrået Kodeks. Valg av byrå ble tatt etter å ha innhentet tilbud, der kriterier som oppgaveforståelse, løsningsforslag, kompetanse og prisnivå var avgjørende.

Som del av forbundets vedtatte strategi, er det også blitt utarbeidet en ny, tidsriktig designprofil med ny logo. Denne designprofilen vil fremover benyttes i forbundets visuelle profilering, og den nye logoen erstatter den gamle logoen til forbundet. Profil og logo er utarbeidet av Blekksprut Reklame As.

I forbindelse med publisering av nye nettsider, har administrasjonen lagt ned et betydelig arbeid i å lage nye informasjonstekster om forbundets historie, arbeid og medlemsfordeler.

Medlemssystemet Zubarus

Administrasjonen har det siste året opplevd store utfordringer med medlemssystemet Zubarus. Dessverre har våre medlemmer erfart tekniske problemer både med fakturaer, purringer og innlogginger. Ett av problemene handler om tjenesten Finn fotograf. Man skal kunne logge seg inn på «min side» og selv huke av om man ønsker å stå oppført på vår nettside. Dessverre gir ikke systemet noen indikasjon på at dette blir utført, noe som skaper forvirring. Vi har formidlet problemet flere ganger til leverandør, men fordi det vedvarer har vi valgt å midlertidig fjerne tjenesten Finn fotograf fra vår nettside. Administrasjonen arbeider nå aktivt med å finne et nytt medlemssystem. Dette gjør vi i samarbeid med Hans Olav Sjøwall som denne våren vil arbeide som praktikant for Norges Fotografforbund for å hjelpe oss med å fornye våre digitale systemer.

Nyhetsbrev og sosiale medier

Nyhetsbrev fra administrasjonen sendes ut jevnlig til medlemmene. Nyhetsbrevet leses av svært mange og har en åpningsrate på over 75 %. Relevante nyheter formidles også på forbundets åpne Facebook-side, som har i overkant av 2800 følgere. Videre formidles hvert nyhetsbrev, viktige saker og interne nyheter på forbundets interne FB-forum, av administrasjonen, komiteer og av styre/oldermenn.

Det er også økende aktivitet på forbundets Instagram-side, som snart har 2000 følgere. I tillegg har NFF to instagram-kontoer knyttet til henholdsvis FOKUS 2023 og Landskonkurransen 2023.

Administrasjon

Administrasjonen er liten og består av to årsverk, ett årsverk for NFF og ett for å drifte Fotografiens Hus. Arbeidsmiljøet anses som meget godt, og sykdomsfraværet er på ca. 1%. Administrasjonen koordinerer mange aktiviteter, og det må hele tiden prioriteres i oppgavene. Gjennom et stort kontaktnett fungerer administrasjonen som et bindeledd mellom mange aktører innen foto-næringen og andre samarbeidende organisasjoner.

I tillegg til å lede og drifte NFF, består oppgavene blant annet av å være redaktør for sidene i Fotografi, redaktør for nettsidene og sosiale medier, drift og vedlikehold av medlemsystemet og medlemsfordeler, drift av Fotografiens Hus og arbeid med utstillinger og aktiviteter, samt utadrettet formidling og kommunikasjon på vegne av galleriet, representantskap og forhandlinger i Kopinor og Norwaco. I arbeidet gjennom Kopinor, Norwaco og BONO og i mange andre sammenhenger får vi anledning til å bygge og opprettholde nettverk, holde oss oppdatert på relevante fagområder og ivareta vår organisasjons interesser.

Leietakere: Forlaget Fotografi

Forlaget Fotografi leier en kontor plass i Fotografiens Hus, og bidrar til et godt faglig og sosialt fellesskap. Alle fullt betalende medlemmer mottar bladet Fotografi som en del av medlemskontingenten, og NFF disponerer fire sider i bladet.

Internasjonal aktivitet

Det internasjonale arbeidet ble for administrasjonen sin del noe redusert som følge av stor arbeidsmengde. Dette ble oppveid av mye frivillig engasjement, blant annet gjennom Federation of European Photographers (FEP), hvor NFFs Truls Løtvedt for tiden er president og Jeanette Larsen er styremedlem. Norge stilte med landslag i World Photographic Cup (WPC), men nådde i 2022 dessverre ikke helt opp i konkurransen.

Neste landsmøte

Tid og sted for neste landsmøte som avholdes våren 2024 er foreløpig ikke fastsatt. Styre og komité vil beslutte dette i løpet av våren 2023.

Medlemsmasse

I 2022 hadde vi en flat utvikling i medlemstall. Antallet inn- og utmeldelser er relativt jevnt for de siste årene.

År	Totalt	Antall kvinner/ menn	Æresme dlem	Fotograf	Prøved lem	Andre	Lærling/ student	Pensjonist	Senior	Ansatte*
2007	459		5	315		22	38	78		1
2008	461		6	311		22	43	78		1
2009	451	168/283	4	298		20	48	80		1
2010	437	165/272	5	290		16	42	83		1
2011	405	154/251	5	267		16	30	86		1
2012	415	170/245	5	275		16	34	88		1
2013	413	181/232	3	281		15	32	85		1
2014	373		4	249		24	23	72	5	1
2015	339		4	213		23	23	72	4	1,5
2016	313		4	186	4	28	20	68	7	1,8
2017	390	203/187	3	261	16	25	14	67	7	1,8
2018	420	232/188	5	291	19	22	17	64	7	1,8
2019	458	255/203	5	334	15	23	14	63	10	2
2020	487	265/222	8	343	19	25	9	67	16	2
2021	488	270/218	8	350	15	23	6	66	20	2
2022	497	284/212	9	360	19	22	13	61	13	2

*Årsverkene skal jobbe 50% med NFF og 50% med Fotografiens Hus

Styret i Norges Fotografforbund

Jon Terje Fosslund
Styreleder

Linda Varpe
Styremedlem, nestleder

Snorre Jøllanger
Styremedlem

Jan Rune Eide
Styremedlem

Siw Edvardsen
Styremedlem

Miriam Skeide
Styremedlem

Gert Hognert
Styremedlem

Bjørn Tore Stokke
Varamedlem

Komiteer og utvalg

Komiteen for konkurranser og arrangementer (KAK)

Landskonkurransen 2023

Komiteen har i 2023 bestått av Elisabeth Figenschou Jølstad, Veronika Ask Stuksrud, Daniel Skog, og Elena Garm.

Møtevirksomheten til komiteen foregikk hovedsakelig via Zoom. Det har vært et fysisk møte i Drammen høst 2022 i samarbeid med arrangementskomiteen. Det har også vært endel fellesmøter med komiteene (KAK) for å samkjøre informasjon, sponsorer, og planlegging av Fokus. Komiteen har ellers hatt løpende kontakt via e-post, Messenger og telefon.

Sosiale medier for Landskonkurransen på Facebook og Instagram er ivaretatt og det samarbeides med arrangementskomiteen med posting. Engasjementet i kanalene er godt. Det er bra vi har dedikerte personer til å gjøre denne jobben. Vi når bedre ut til deltagerne.

Innleveringsfristen for LK 2023 var 23. januar, og det kom inn 939 bilder fordelt på 182 deltakere. En økning av deltagere fra i fjor.

Juryeringen for landskonkurransen ble først foretatt digitalt, senere fysisk over tre dager i Drammen. Juryeringen ble streamet. Jury medlemmene har bestått av følgende personer: Jens Eldøy – juryleder, Marion Haslien, Jeanette Larsen, Isidor Åstrøm, Björn Persson, Therese Aspelund, og John Hagby.

Selve premieutdelingen vil foregå under FOKUS 2023, søndag den 26. mars med utstilling av de 80 høyeste premierte bildene. Premieringen skal etter planen streames, og det er leid inn ekstra lyd og lys for anledningen. Utstillingen skal etter planen videre til Nordic Light høst 2023.

Elena Garm
For Konkurransekomiteen 2023

FOKUS 2022

Etter flere år med planlegging pga. Covid-pandemi var komiteen endelig klar for å arrangere FOKUS 2022. Denne gangen var det SFL som var vertskap og jubilant (100-år i 2020).

I vakre og idylliske Abra Havn ble vi innlosjert i flotte leiligheter som inspirerte til tidenes sjørøver-slag. I løpet av 3 dager kunne vi endelig treffes igjen etter tunge år med pandemi.

Selv om det var gått 3 år siden forrige treff så var stemningen elektrisk blant deltakerne. Mange og flotte seminarer/workshops gjorde det hele til en stor suksess. Været viste seg fra sin beste side, og ulvene hylte om kapp under vårt nattlige besøk i Nordisk Villmark. Det var bare helt magisk. Den som ikke fikk ladet batteriene eller ble inspirert disse dagene trenger åpenbart noe helt annet for å sette fart på kreativiteten?

Jan Rune ledet komiteen som han har gjort siden 2019 sammen med Beate Willumsen, Linda Varpe og Elisabeth Figenschou Jølstad. En stor takk til dere alle for fantastisk samarbeid de siste 4 årene. Uten dere hadde det aldri gått. Elisabeth fortsatte i Konk.komiteen, mens Linda ble med i NFF styret. Arild Sønstrød og Kristine Hellemo fra Vestfold lauset kom inn i arr.kom og har gjort seg godt bemerket i komiteen.

Fra og med 2022 ble Konkurrans og Arrangementskomiteene slått sammen til en KAK-Komite for å sikre samkjøring og synergier ved forbundets to største arrangementer.

Jan Rune tok ansvaret, og har ledet dette samarbeidet i året som gikk og opp mot FOKUS 2023. KAK har kun hatt et fysisk møte, resten har gått via Zoom. Upåklagelig og godt samarbeid mellom komiteene har virkelig båret frukter og nå gjenstår kun gjennomføringen av FOKUS 2023 og prisutdeling i Landskonkurransen.

Leder
KAK og Arr.kom

Jan Rune Eide

Faggruppa for reklamefotografer

Aktiviteter i 2022

Reklamefotografgruppa har gjennomført flere arrangementer 2022. Medlemmene var sultne på aktiviteter etter lengre tids Covid pause

Følgende ble gjennomført:

28.04- Filmkveld på Fotografiens Hus. Vi lagde kinosal og serverte popcorn. Film for kvelden: «*Finding Vivian Mayer*»

11.05- Hjemme hos Studio Isidor, en uformell samling og farvel med studio i Østerdalsgata før flytting til nye lokaler.

16.06- Sommerfest i bakgården på Fotografiens Hus

15.09- Studiobesøk hos Studio Illegal m Herman Dreyer og Calle Huth

27.10- Lønningspils på Crow bar

01.12- Julebord på Månefisken

Styrerepresentasjon:

Synøve Dreyer ble valgt til ny leder for NRF fra 01.03.22. I styret sitter også Snorre Jøllanger og Veronika Stuksrud.

Foruten å delta i det vanlige styrearbeidet er fokuset arbeidet for gode betingelser og avtaler når den endelige sammenslutningen mellom NRF og NFF etter planen skal vedtas etter NFF's landsmøte i mars 2023. Det har vært god dialog mellom styre, administrasjon og leder for reklamefotografgruppen.

Gullsnitt:

Reklamefotografgruppen begynte arbeidet med Gullsnitt 2022 i mai 2022. Arrangementet skjer den 02.03.2023. Inn kom også fotograf Guro Sommer og Trine Guttulsrød (prosjektleder i Tinagent) på frivillig basis. Det har vært lagt ned utallige timers arbeid med ny Gullsnitt nettside og ny online betalingsløsning for innsending og billetter til arrangementet.

Gullsnitt har fått betydelig midler fra Norske Fagfotografers fond på i alt 250.000 kr.

-100.000 kr i tilskudd til ny nettside

-150.000 kr som var satt til side, men ikke benyttet året før.

Økonomi:

Reklamefotografene mottok ingen midler til drift og aktiviteter fra Norske Fagfotografers fond i 2022. Men fikk kr 30.000 i støtte fra NFF.

Synøve Dreyer

Leder av reklamefotografgruppen i NFF

Kopinor

Norges Fotografforbund er en av Kopinors 23 medlemsorganisasjoner. Kopinor forhandler og inngår avtaler om kopiering og annen bruk av åndsverk innenfor utdanningssektoren, offentlig forvaltning, kirker og trossamfunn, næringsliv og organisasjoner. Egne avtaler, blant annet med Nasjonalbiblioteket, gjelder digital formidling på internett. Gjennom Kopinors avtaler får brukerne enkel tilgang på kultur og kunnskap, samtidig som opphavere og utgivere får betalt for sine verk.

Yngve Slettholm er Kopinors adm. direktør, Tom Remlov er styreleder.

Norske Fagfotografers Fond mottok i 2022 4 693 567 kr i kollektive vederlag fra Kopinor (2021: 1 756 103 kr).

Kopinors samlede inntekter i 2022 var 412 mill. kr. Kollektivt vederlag til medlemsorganisasjonene beløp seg til 268 mill. kr, til utlandet 53 mill. kr. Videre ble det utbetalt 19 mill. kr i individuelle vederlag. I tillegg kommer avsetninger av ikke fordelbare midler og av midler til fremtidig fordeling.

De største avtaleområdene er kommunesektoren (inkl. skoleverket) og høyere utdanning. Områdene er dekket av avtaler som utløper henholdsvis i 2025 og 2024. Kopinor har også avtale med Nasjonalbiblioteket om å legge ut digitaliserte bøker og tidsskrifter på internett.

I 2022 er det blant annet blitt arbeidet med nye retningslinjer for fordeling av vederlag etter innføring av lov om kollektiv forvaltning av opphavsrett. Foreldet vederlag forvaltes nå etter nye prinsipper, hvor også medlemsorganisasjonene kan søke om midler.

Representasjon i Kopinor

Heidi Thon var i 2022 NFFs representant i Kopinors representantskap, med Anna Maria Solum som vararepresentant. På vegne av opphaverorganisasjonene på områdene foto, billedkunst, kunsthåndverk, illustrasjon og design var Lene Renneflott (Grafill) styremedlem med Gyrid Garshol (NBK) som varamedlem.

Vennlig hilsen

Trond Smith-Meyer | Redaktør Kopinor

Norwaco

Norwaco er en paraplyorganisasjon som forvalter rettigheter til opphavere, utøvende kunstnere og produsenter i audiovisuelle produksjoner. Norwaco har 35 medlemsorganisasjoner som til sammen representerer ca. 65.000 individuelle medlemmer. Hovedvirksomheten er tredjepartsdistribusjon av TV-kanaler og tilhørende arkivtjenester. Medlemsorganisasjonene gir forvaltningsoppdrag til Norwaco gjennom en forvaltningskontrakt som deler Norwacos forvaltning i syv hovedområder: Tredjeparts TV- og radiodistribusjon, undervisningsbruk, bedriftsintern bruk, bruk i bibliotek og museer, bruk av TV-selskaps arkivmateriale, offentlig visning av TV-innhold og privatkopiering. NFF tilhører sektor privatkopiering, og tildelinger inngår i individuell kompensasjonsordning.

Samlede inntekter for 2022 og inntektsført vederlag i 2022 er per 13.03.2023 ikke publisert av Norwaco.

Valgkomiteen

Ved å ta en verv i komité og styrearbeid i forbundet, vil man få innsikt i alt det gode arbeidet som legges ned og få mulighet til å påvirke retningen videre. Vi er avhengige av frivillig innsats for å blant annet gjennomføre landsmøter, landskonkurransen og ikke minst holde laugene i gang. Noen verv er på valg hvert år og andre etter 2 år.

Når det nærmer seg landsmøte hvert år, setter vi i valgkomiteen i gang vårt arbeide med å ringe rundt. Først en god prat med alle som er på valg og så med eldste Oldermann for å høre om laugene kan bidra med gode kandidater der hvor det må finnes nye til å fylle verv.

Valgkomiteen har i år vært så heldige å få ja fra mange av sittende verv til å fortsette arbeidet de har eierskap til og ønsker å jobbe videre med. Det er viktig for oss å ikke presse/overtale, men beholde folk som ønsker å bidra. Som sagt er dette basert på frivillig innsats. Vi jobber for å ha en god miks av kjønn, alder, erfaring og geografisk fordeling, men er også avhengige av kontinuitet i enkelte verv.

Valgkomiteen er overbevist om at de sittende og nye vil gjøre en god jobb!

Når det er sagt, ser vi at det blir mange muligheter for å ta på seg verv ved neste valg, og om du tenker at du ønsker å bidra, da vil vi gjerne ta en prat. Kanskje har du erfaring fra før av, eller bare har masse ideer/pågangsmot til å være med på å dra forbundet videre?
WE want YOU!

Komiteen har i år bestått av Jan Nordtveit, Isidor Åstrøm og Pia Sønstrød.

Pia Sønstrød
Leder Valgkomiteen

Fond og stipend

Understøttelsesfondet

Det har i 2022 ikke kommet noen søknader til fondet.

J.L. Nerliens Fond

Det har i 2022 ikke kommet noen søknader til fondet innen fristen 1. mai.

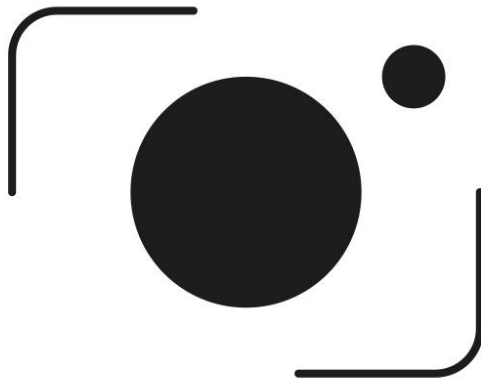
Norske Fagfotografers Fond

Se vedlagte årsberetning.

Norske fagfotografers fond har hatt følgende styre i 2022:

Jens Eldøy	Leder
Helle K. Hagen	Medlem
Jeanette Larsen	Medlem
Jarle Nytingnes	Varamedlem

Årsregnskap 2022
for

NORGES
FOTOGRAFFORBUND

Organisasjonsnr. 971317698

account+or

Utarbeidet av:

Accountor Valdres og Land AS
Godkjent regnskapsselskap
Kyrkjevegen 22
2890 ETNEDAL
Organisasjonsnr. 988847798

Resultatregnskap

	Note	2022	2021
DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	1	20 365	58 010
Annen driftsinntekt	1	4 875 799	3 892 959
Sum driftsinntekter		4 896 164	3 950 969
Driftskostnader			
Lønnskostnad	2	1 789 109	1 758 626
Avskrivning på varige driftsmidler	3	76 124	76 124
Annen driftskostnad	4	2 849 182	2 000 530
Sum driftskostnader		4 714 415	3 835 280
DRIFTSRESULTAT		181 749	115 689
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Finansinntekter			
Annen renteinntekt		16 154	6 936
Annen finansinntekt		77	80
Sum finansinntekter		16 231	7 016
Finanskostnader			
Annen rentekostnad		22	290
Annen finanskostnad		807	128
Sum finanskostnader		829	419
NETTO FINANSPOSTER		15 402	6 597
ORDINÆRT RES. FØR SKATTEKOSTNAD		197 151	122 287
Skattekostnad på ordinært resultat		0	0
ORDINÆRT RESULTAT		197 151	122 287
ÅRSRESULTAT		197 151	122 287
OVERF. OG DISPONERINGER			
Overføringer annen egenkapital		197 151	122 287
SUM OVERF. OG DISP.		197 151	122 287

Balanse pr. 31.12.2022

	Note	31.12.2022	31.12.2021
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3	45 027	90 053
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontorm.	3	2 591	33 689
Sum varige driftsmidler		47 618	123 742
SUM ANLEGGSMIDLER		47 618	123 742
OMLØPSMIDLER			
Fordringer			
Kundefordringer	5	440	15 000
Andre kortsiktige fordringer	5	98 706	143 630
Sum fordringer		99 146	158 630
Bankinnskudd, kontanter o.l.	6	2 187 068	2 239 045
SUM OMLØPSMIDLER		2 286 214	2 397 675
SUM EIENDELER		2 333 832	2 521 417
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	868 269	671 119
Sum opptjent egenkapital		868 269	671 119
SUM EGENKAPITAL		868 269	671 119
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		93 207	73 186
Skyldig offentlige avgifter		99 395	116 975
Annen kortsiktig gjeld	8	1 272 961	1 660 137
SUM KORTSIKTIG GJELD		1 465 563	1 850 298
SUM GJELD		1 465 563	1 850 298
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		2 333 832	2 521 417

Oslo 21.03.2023

Jon Terje Fosslund
Styrets lederHeidi Thon
Daglig lederLinda Varpe
NestlederJan Rune Eide
StyremedlemSiw Edvardsen
StyremedlemSnorre Alexander Jøllanger
StyremedlemGert Hognert
StyremedlemMiriam Ødegaard Skeide
StyremedlemBjørn Tore Stokke
Varamedlem

Noter 2022

Regnskapsprinsipper:

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Inntektsføring

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Innbetaling av kontingenter periodiseres til det året det gjelder. Fondstilskudd balanseføres og inntektsføres på prosjekt i takt med fremdrift i prosjektene. Tilskudd øremerket drift inntektsføres regnskapsåret.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter siste dag i regnskapsåret, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi (Laveste verdis prinsipp).

Anleggsmidler og langsiktig gjeld

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk for virksomheten. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler føres opp i balansen og avskrives lineært over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Levetid fremkommer av de avskrivningssatsene som er angitt i noteopplysningene. Langsiktig gjeld er gjeld som ikke faller inn under definisjonen av kortsiktig gjeld.

Fordringer

Kundefordringer føres opp i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til påregnelig tap. Avsetning til påregnelig tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Andre fordringer er også gjenstand for en tilsvarende vurdering.

Skatt

Forbundet er ikke skattepliktig.

Pensjonsforpliktelser

Forbundet har innskuddsbasert, kollektiv tjenestepensjonsordning for sine ansatte. Ordningen oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. Pensjonspremien anses som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

Noter 2022

Note 1 - Inntekter

Driftsinntekter	2022	2021
Konferanseinntekter	964 740	508 449
Diverse salg	177 038	176 749
Fondstilsudd *	2 857 036	2 600 367
Støtte fra Kopinor rettighetsarbeid	0	0
Renteinntekter fra Jac. Bruns Minnefond (til husleie)	0	39 630
Medlemskontingenter	897 349	625 773
SUM DRIFTSINNEKTER	4 896 164	3 950 969

* Fondstilsudd

Fondstilsudd fra Norske Fagfotografers Fond øremerket:	2022	2021
Administrasjonen, drift	900 000	1 700 000
Fotografiens Hus, Galleriet	1 415 000	800 000
Landskonkurransen (tidl. Konkurranseskomitéen)	149 161	0
Periodisert fondstilsudd Bokkomiteen	12 438	367
Periodisert fondstilsudd "Hva koster et bilde?"	130 437	0
Periodisert fondstilsudd til oppgradering webportal	250 000	0
Gullsnitt	0	100 000
SUM FONDSTILSKUDD	2 857 036	2 600 367

–

Note 2 - Personalkostnader

Spesifikasjon av lønnskostnader	2022	2021
Lønn	1 499 439	1 475 945
Arbeidsgiveravgift	218 810	215 521
Pensjonskostnader	39 883	40 087
Andre lønnsrelaterte ytelser	30 977	27 073
Totalt	1 789 109	1 758 626
Gjennomsnittlig antall årsverk	2,5	2,5

Pensjoner

Forbundet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og forbundets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne lov.

Foreningen har innskuddsbasert pensjonsordning. Ordningen er organisert i Storebrand. Pr. 31.12.2022 omfatter pensjonsordningen 2 medlemmer. Årets pensjonskostnad var kr 39 883.

Lønn og styregodtgjørelse mv til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn	805 898	53 760
Andre lønnsrelaterte ytelser	18 501	16 228
Totalt	824 399	69 988

Noter 2022

Note 3 - Avskrivning på varige driftsmidler

Ventilasjon	2022	2021
Anskaffelseskost pr. 1/1	161 512	161 512
Tilgang	0	0
Avgang	0	0
Anskaffelseskost pr. 31/12	161 512	161 512
Akkumulerte avskrivninger 1/1	96 906	64 604
Avgang akkumulerte avskrivninger	0	0
Årets avskrivninger	32 302	32 302
Akkumulerte avskrivninger 31/12	129 208	96 906
BALANSEFØRT VERDI PR. 31/12	32 304	64 606

Økonomisk levetid 5 år
Avskrivningsplan Lineær

Totalt er det brukt 403 780 på oppgradering av ventilasjon, av disse skal huseier dekke kr 242 268 ved å redusere husleien f.o.m. 2019 t.o.m. 2023. Kr 161 512 avskrives over 5 år iht. leieperioden.

Oppussing lokaler	2022	2021
Anskaffelseskost pr. 1/1*	63 619	63 619
Tilgang	0	0
Avgang	0	0
Anskaffelseskost pr. 31/12	63 619	63 619
Akkumulerte avskrivninger 1/1	38 172	25 448
Avgang akkumulerte avskrivninger	0	0
Årets avskrivninger	12 724	12 724
Akkumulerte avskrivninger 31/12	50 896	38 172
BALANSEFØRT VERDI PR. 31/12	12 723	25 447

Økonomisk levetid 5 år
Avskrivningsplan Lineær

* Faktisk anskaffelseskost på kr 251 119 ble nedskrevet til kr 63 619 i 2019 med tilskudd på kr 187 500 mottatt fra Norske Fagfotografers Fond.

Spotter til fotogalleri	2022	2021
Anskaffelseskost pr. 1/1	93 293	93 293
Tilgang	0	0
Avgang	0	0
Anskaffelseskost pr. 31/12	93 293	93 293
Akkumulerte avskrivninger 1/1	59 604	-28 506
Avgang akkumulerte avskrivninger	0	0
Årets avskrivninger	31 098	31 098
Akkumulerte avskrivninger 31/12	90 702	59 604
BALANSEFØRT VERDI PR. 31/12	2 591	33 689

Økonomisk levetid 3 år
Avskrivningsplan Lineær

Noter 2022

Note 4 - Driftskostnader

Type kostander	2022	2021
Husleie og drift lokaler	676 117	616 330
Leie maskiner og inventar	450	1 282
Anskaffelser maskiner, utstyr og inventar	21 835	64 704
Rep. service, vedlikehold maskiner	0	0
Revisjonshonorar, rådgivning	58 375	100 909
Honorar/kjøp av tjenester	349 455	312 795
Andre kontorkostnader og interne møter	534 458	243 421
Reisekostnader	771 029	276 593
Infor-materiale/annonse/representasjon	124 400	171 152
Medlemsfordeler	274 844	206 588
Kontingenter, gaver og stipend	9 260	57 480
Forsikring-/garantier-/servicekostnader	8 075	7 448
Generalforsamling, styre og utvalg	0	0
Andre kostnader	20 884	11 789
Innkomet på tidligere nedskrevne fordringer	0	-330
Konstantert tap på fordringer	0	0
Endringer tapsavsetning på fordringer	0	-30 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	2 849 217	2 000 530

*Husleiekostnad består av husleie iht. avtale og andel ventilasjon – ref. note 4 – totalt husleie kostnad kr 478 355.

Note 5 - Fordringer

Type fordring	2022	2021
Kundefordringer	440	15 000
Avsetning tap på usikre kundefordringer	0	0
SUM	440	15 000
Andre kortsiktige fordringer	39 630	39 630
Forskuddsbetalte kostnader	59 076	104 000
SUM	98 706	143 630
SUM ANDRE FORDRINGER	99 146	158 630

Note 6 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Type innskudd	2022	2021
Frie bankinnskudd	1 465 558	1 600 660
iZettle/Vipps/Hoopla	308 500	209 920
J. L. Nerliens fond	110 655	109 206
Understøttelsesfondet	241 339	238 179
Bundne skattetrekkmidler	61 016	81 080
SUM BANKINNSKUDD OG KONTANTER	2 187 068	2 239 045

Noter 2022

Note 7 - Annen egenkapital

Årets endring i egenkapitalen:

	Egenkapital J. L. Nerlien	Egenkapital Understøttelsesfondet	Egenkapital Ressursfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Bunden egenkapital pr. 01.01.	20 000	62 250	0	0	82 250
Annen egenkapital pr. 01.01.	89 206	175 929	0	323 733	588 869
Sum egenkapital pr. 01.01.	109 206	238 179	0	323 733	671 119
Årets resultat	1 449	3 160	185 741	6 801	197 151
Sum egenkapital 31.12.	110 655	241 339	185 741	330 534	868 269

Som består av:

Bunden egenkapital pr. 31.12.	20 000	62 250	0	0	82 250
Annen egenkapital pr. 31.12.	90 655	179 089	185 741	330 534	786 019
Sum egenkapital pr. 31.12.	110 655	241 339	185 741	330 534	868 269

Note 8 - Kortsiktig gjeld

Type gjeld	2022	2021
Leverandørgjeld	93 207	73 186
Skyldige offentlige avgifter	99 395	116 975
Påløpt kostnad/forskuddsbetalt inntekt 'Fotografens historie' (1)	508 086	520 524
Påløpt kostnad/forskuddsbetalt inntekt 'Hva koster et bilde' (2)	0	130 437
Påløpt kostnad/forskuddsbetalt inntekt 'Landskonkurransen' (3)	0	149 161
Påløpt kostnad/forskuddsbetalt inntekt 'Oppgradering webportal' (4)	0	250 000
Påløpt kostnad	320 666	284 989
Forskudd kunder/medlemskontingent	251 600	119 540
Gjeld til ansatte (lønn/reiseregning/utlegg)	2 590	24 220
Påløpne feriepenger og påløpt arbeidsgiveravgift av feriepenger	180 618	181 265
Annen kortsiktig gjeld	9 400	0
SUM ANNEN KORTSIKTIG GJELD	1 505 193	1 850 298

Noter 2022

(1) Posten består av sum eksterne bevilgede, øremerkede midler relatert til prosjektet "Fotografiens historie del 2 / Norsk fotohistorie 1940-2000" redusert med faktiske kostnader iht. fremdrift i prosjektet som følger.

Mottatt fra/balanseført	Regnskapsår	Beløp	Sum
Stiftelsen Fritt Ord	2013	200'	
Norske Fagfotografers Fond	2012	30'	
Norske Fagfotografers Fond	2013	30'	
Norske Fagfotografers Fond	2014	30'	
Norsk kulturråd	2014	100'	
	2014	30'	
Norske Fagfotografers Fond	2015	100'	
Norsk kulturråd	2015	60'	
	2016	0'	
Norske Fagfotografers Fond	2017	50'	
Norske Fagfotografers Fond	2017	160'	
Norske Fagfotografers Fond	2018	170'	
Norske Fagfotografers Fond	2019	130'	
	2020	0'	
	2021	0'	
	2022	0'	1 090'
Herav inntektsført i takt med fremdriften i prosjektet	2013	7'	
	2014	235'	
	2015	135'	
	2016	4'	
	2017	48'	
	2018	30'	
	2019	52'	
	2020	58'	
	2021	0'	
	2022	13'	582'
Gjenstående/gjeld pr. 31.12.2022			508'

Styret regner med å ferdigstille prosjektet innenfor rammen av resterende bevilgede midler samt hensyntatt ytterligere forventede midler.

Det ligger tilbakebetalingsplikt relatert til støtte fra Norsk kulturråd dersom prosjektet ikke ferdigstilles.

(2) Posten består av sum eksterne bevilgede, øremerkede midler relatert til prosjektet "Hva koster et bilde?".

Mottatt fra/balanseført	Regnskapsår	Beløp	Sum
Norske Fagfotografers Fond	2015	200'	200'
Herav inntektsført i takt med fremdriften i prosjektet	2015	0'	
	2016	5'	
	2017	48'	
	2018	8'	
	2019	9'	
	2020	0'	
	2021	0'	
	2022	130'	200'
Gjenstående/gjeld pr. 31.12.2022			0'

Noter 2022

(3) Posten består av sum eksterne bevilgede, øremerkede midler relatert til prosjektet "Landskonkurransen".

Mottatt fra/balanseført	Regnskapsår	Beløp	Sum
Norske Fagfotografers Fond	2016	360'	
Norske Fagfotografers Fond	2020	80'	440'
Herav inntektsført i takt med fremdriften i prosjektet	2016	206'	
	2017	85'	
	2018	0'	
	2019	0'	
	2020	0'	
	2021	0'	
	2022	149'	440'
Gjenstående/gjeld pr. 31.12.2022			0'

(4) Posten består av sum eksterne bevilgede, øremerkede midler relatert til prosjektet "Oppgradering webportal".

Mottatt fra/balanseført	Regnskapsår	Beløp	Sum
Norske Fagfotografers Fond	2021	250'	250'
Herav inntektsført i takt med fremdriften i prosjektet	2021	0'	0'
	2022	250'	250'
Gjenstående/gjeld pr. 31.12.2022			0'

Oslo 21.03.2023

Jon Terje Fosslund
Styrets leder

Heidi Thon
Daglig leder

Linda Varpe
Nestleder

Jan Rune Eide
Styremedlem

Siw Edvardsen
Styremedlem

Snorre Alexander Jøllanger
Styremedlem

Gert Hognert
Styremedlem

Miriam Ødegaard Skeide
Styremedlem

Bjørn Tore Stokke
Varamedlem